

30.05.2018

Ärende/7

§ 145

Den av Vänsterförbundets fullmäktige-grupp väckta gruppmotionen om indrivning av klientavgifter som stadens egen verksamhet

HEL 2017-010605 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av Vänsterförbundets fullmäktige-grupp väckta gruppmotionen som slutbehandlad.

Stadsfullmäktige gav samtidigt en uppmaning om att det ska utredas på vilka sätt det går att förebygga betalningssvårigheter bland mindre bemedlade till följd av klientavgifterna inom social- och hälsovården och att minska indrivningen av klientavgifter exempelvis genom att sänka avgifterna eller inte driva in sådana av personer med små inkomster och risk för anteckning om betalningsstörning. Utredningen delges stadsstyrelsen.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningsklämmor:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att möjligheterna att slopa klientavgifterna inom den psykiatriska avdelningsvården utreds, kostnadseffekterna för slopan det medräknade. Det ska beräknas i utredningen hur stor del av avgifterna som betalas med utkomststöd eller av socialväsendet. (Reetta Vanhanen)

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att staden utreder om staden fakturerar sådana avgifter som medför mer förvaltningskostnader än intäkter. (Veronika Honkasalo)

Behandling

Under diskussionen framställdes två förslag till hemställningsklämmor:

Ledamoten Reetta Vanhanen understödd av ledamoten Veronika Honkasalo föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att möjligheterna att slopa klientavgifterna inom den psykiatriska avdelningsvården utreds, kostnadseffekterna för slopan det medräknade. Det ska beräknas i utredningen hur stor del av avgifterna som betalas med utkomststöd eller av socialväsen-

30.05.2018

Ärende/7

det.

Ledamoten Veronika Honkasalo understödd av ledamoten Paavo Arhinmäki föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att staden utreder om staden fakturerar sådana avgifter som medför mer förvaltningskostnader än intäkter.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs särskilt upp till omröstning.

1 omröstningen

Ledamoten Reetta Vanhanens hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att möjligheterna att slopa klientavgifterna inom den psykiatriska avdelningsvården utreds, kostnadseffekterna för slopandet medräknade. Det ska beräknas i utredningen hur stor del av avgifterna som betalas med utkomststöd eller av socialväsendet.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 63

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Sandra Hagman, Juhana Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Otso Kiväkäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

30.05.2018

Ärende/7

Nej-röster: 5

Otto Meri, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Mirita Saxberg

Blanka: 15

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Terhi Koulumies, Jussi Niinistö, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Daniel Sazonov, Sampo Terho

Frånvarande: 2

Eero Heinäluoma, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Reetta Vanhanens förslag till hemställningskäm.

2 omröstningen

Ledamoten Veronika Honkasalos hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att staden utreder om staden fakturerar sådana avgifter som medför mer förvaltningskostnader än intäkter.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 59

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Sandra Hagman, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 3

Pia Kopra, Otto Meri, Mika Raatikainen

30.05.2018

Ärende/7

Blanka: 21

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Juha Hakola, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Terhi Koulumies, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Matti Parpala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho

Frånvarande: 2

Eero Heinäluoma, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Veronika Honkasalos förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sami Rantanen, projektchef, telefon: 310 25235
sami.rantanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Vänsterförbundets fullmäktige-grupp föreslår i sin motion att Helsingfors stad och bolagen och samfunden som hör till stadskoncernen ska ta hand om indrivningen av betalningar såsom egen verksamhet.

Enligt i 30 kap. 12 § i förvaltningsstadgan kan en fullmäktige-grupp väcka en grupp-motion. En grupp-motion är en motion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktige-gruppens medlemmar och som har rubriken grupp-motion. En grupp-motion inlämnas till ordföranden av fullmäktige-gruppens ordförande eller vice ordförande. En fullmäktige-grupp får väcka fyra grupp-motioner under en fullmäktige-period.

Stadsstyrelsen ska förelägga fullmäktige en grupp-motion på det sätt som i 30 kap. 11 § i förvaltningsstadgan är föreskrivet om behandlingen av en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter. I övrigt tillämpas på grupp-motioner det som föreskrivs om fullmäktige-motioner i 11 §.

30.05.2018

Ärende/7

Alla medlemmar i Vänsterförbundets fullmäktige-grupp har undertecknat motionen som lämnats in 27.9.2017 och som har rubricerats som gruppmotion.

På basis av de utredningar som gjorts konstaterar stadsstyrelsen följande:

Staden bör främja en likabehandling av kommuninvånarna även på så sätt att indrivningen sköts regelmässigt och tillräckligt effektivt med målsättningen att varje kommuninvånare sköter sina betalningsskyldigheter.

Enligt Helsingfors stads anvisningar om fakturering och indrivning (godkända av finansdirektören 30.5.2017, § 39) ska indrivningen av stadens fordringar ordnas så att fordringarna indrivs effektivt, snabbt och ekonomiskt i enlighet med lagar, avtal, god indrivningssed och principerna för god kundservice.

Indrivningen av fordringar ska på ordnas på ett ändamålsenligt sätt så att den bildar en effektiv och ekonomisk helhet. Enligt fakturerings- och indrivningsanvisningarna kan man anlita en utomstående inkassobyrå vid indrivningen.

Enligt fakturerings- och indrivningsanvisningarna kan man avstå från indrivning av en fordran om detta inte anses ändamålsenligt med hänsyn till fordringens belopp, de rättsliga grunderna för fordran, gäldenärens betalningsförmåga och inkassobyråns kostnader.

Indrivning av fordringar är en reglerad bransch. Indrivningsverksamheten är övervakad och det krävs tillräckliga kunskaper om branschens reglering och praxis för att man ska kunna bedriva sådan. Oavsett i vilken form indrivningen bedrivs ska personalen och systemen i en organisation som bedriver denna verksamhet uppfylla kraven om god indrivningssed som avses i 4 § i lagen om indrivning av fordringar (513/1999, nedan indrivningslagen).

Detta förutsätter att personalen och systemen vid indrivning måste uppfylla vissa krav på effektivitet och kvalitet. Den som bedriver indrivningsverksamhet får inte använda ett förfarande som strider mot lagar eller bestämmelser som reglerar indrivning eller mot god indrivningssed och att indrivningsverksamheten inte i övrigt kränker gäldenärens eller uppdragsgivarens rättigheter.

Nuläget

Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten (nedan Talpa) fakturerar och driver in merparten av stadens fordringar. Endast indrivningen av trafik-

affärsverkets och bibliotekens (kultur- och fritidssektorns) fordringar har ordnats på ett annat sätt.

Trafikaffärsverket måste ty sig till indrivning av fordringar endast i undantagsfall, varvid indrivningen görs som affärsverkets eget arbete.

Kultur- och fritidssektorns bibliotekstjänst, som hör till huvudstadsregionens nätverk för allmänna bibliotek (Helmet), har tillsammans med nätverkets övriga medlemsbibliotek konkurren utsatt indrivningen av fordringar för oåterlämnat biblioteksmaterial, och har ingått ett avtal om indrivningstjänster med Lindorff Oy, som gäller tills vidare. Lindorff sköter bibliotekens frivilliga och rättsliga indrivning. Bibliotekets fordringar i den öppna och den frivilliga indrivningen uppgår till några tiotusental euro.

Helsingfors stad och Svea Inkasso Ab har ingått avtal om indrivning av de fordringar som Talpa fakturerat. Avtalet var i kraft 1.1.2015–31.12.2017. Efter den fasta avtalsperioden hade staden rätt att fortsätta avtalet i högst två års tid. Talpas ekonomichef har 29.5.2017 beslutat att man fortsätter tillämpa indrivningsavtalet under tiden 1.1–31.12.2018. Man har inte fattat beslut om denna option för 2019 än.

Talpa skickar själv ut betalningspåminnelser för sina fordringar. Talpa anlitar inkassobyrån för den frivilliga indrivningen av både offentligt rättsliga och privat rättsliga fordringar. Talpa använder inkassobyrån som teknisk förmedlare för fordringar som överförs till den offentligt rättsliga indrivningen.

Sedan 2015 har man inte anlitat inkassobyrån vid indrivningen av de privat rättsliga fordringar som Talpa fakturerat och vid utsköningsindrivningar, utan stadskansliets rättstjänst sköter indrivningen. Man använder inkassobyrå vid den frivilliga indrivningen av privat rättsliga fordringar.

Några privat rättsliga fordringar fakturerade före 2015 indrivs i efterhand av inkassobyrån. I tjänsten ingår utsköningsindrivning av privat rättsliga fordringar samt att inkassobyrån fungerar som teknisk förmedlare vid utsköningsindrivningen av offentligt rättsliga fordringar.

Staden använder ingen utomstående inkassobyrå för indrivningen av betalningspåföljder som utfärdats på grund av lagstridigt beteende (t.ex. felparkeringsavgift).

Volym i indrivningen

30.05.2018

Ärende/7

2017 skickade Talpa ut närmare 1,3 miljoner fakturor värda ca 1,6 miljarder euro. Det skickades ut ca 146 000 betalningspåminnelser om de fordringar som förfallit 2017.

2017 överförde Talpa ca 72 000 fakturor vars sammanlagda kapital uppgick till ca 8,3 miljoner euro, till inkassobyrån för indrivning. Precis som tidigare år har de påminnelser som Talpa skickat lett till betalning i ungefär hälften av fallen.

Det totala kapitalet för indrivning av Talpas fordringar åren 2015–2017 uppgår till ca 10,4 miljoner euro i inkassobyråns datasystem (läget 20.2.2018). Cirka 2,9 miljoner euro är i aktiv indrivning och 1,3 miljoner euro är i utsökningsindrivning. De resterande 6,2 miljoner euro indrivs på basis av impulser eller i efterhand.

Med impulsiv indrivning avses åtgärder som inleds på basis av impulser (t.ex. ändringar i beskattnings- eller befolkningsregisteruppgifter, betalning på någon annans fordran osv.). Detta tillämpas särskilt för indrivning av små fordringar i stället för utsökningsindrivning. Med indrivning i efterhand avses åtgärder som vidtas efter en resultatlös utsökning.

Hos Svea Inkasso finns det för närvarande 34 000 fordringar till ett kapital på 3,1 miljoner euro som drivits in av den föregående inkassobyrån (Lindorff Oy) under åren 2006–2014. Dessa poster har vanligen avlägsnats från reskontra och bokföring, men indrivningen har ännu inte avslutats. Man går regelbundet igenom beloppen med inkassobyrån. Man avstår från fordringar när de preskriberas eller enligt övervägande.

Inkassoavgifter som staden debiterar av gäldenären

Enligt stadens fakturerings- och indrivningsanvisningar kräver man kostnader för indrivningen av gäldenären i enlighet med den gällande indrivningslagen. Inkassobyrån debiterar av kunden endast de kostnader som inkassobyrån fakturerar av staden.

Följande inkassoavgifter debiteras av gäldenären:

- 5 euro i betalningspåminnelse som staden skickar,
- 2,50 euro för det första kravbrevet (offentlighetsligt) skickat av inkassobyrån och 3,00 euro (privatrettsligt), samt
- 1,50 euro för det andra kravbrevet skickat av inkassobyrån.

Dröjsmålsräntan fastställs i enlighet med lag eller avtal. Dröjsmålsräntan på merparten av Talpas fakturor varierar i enlighet med vad som föreskrivs i 4 § 1 mom. i räntelagen (nu 7 procent).

30.05.2018

Ärende/7

Det kan anses att kostnaderna för stadens indrivning är skäligen för gäldenären. Enligt lagen kan man debitera högst 7–50 euro för ett betalningskrav för konsumentfordringar, vilket är märkbart mer än de nuvarande avgifterna som nämnts ovan. Avgiftens maximibelopp avgörs enligt om det är frågan om en offentlig- eller privaträttslig fordran och då maximibeloppet fastställs beaktas även kapitalet.

Upphandlingslagstiftning och kopplingar till skatteparadis

Indrivningstjänsterna som staden anlitar har konkurrensutsatts i enlighet med lagen om offentlig upphandling (348/2007). I konkurrensutsättningen för upphandling bedömer man leverantörernas lämplighet dvs. den professionella och ekonomiska prestationsförmågan. Vid bedömningen av prestationsförmågan beaktas de obligatoriska och villkorliga grunderna för uteslutande samt minimikraven i anbudsförfrågan. Den upphandlande enheten får inte inkludera krav i bedömningen som inte har ett samband med upphandlingen i fråga. T.ex. kriterier som gäller skatteplanering har i princip inget samband med upphandlingsobjektet eller leverantörens förmåga att klara av upphandlingsavtalet.

Egen inkassoverksamhet

Just nu är den egentliga frivilliga indrivningen (per brev och telefon) samt övervakning av fordringar i efterhand (indrivning enligt impuls och i efterskott) utlagda på entreprenad. Dessa stadier i indrivningen kräver särskilda datasystem och kunskaper för att vara effektiva med hänsyn till stadens betydande indrivningskapital.

För att ordna stadens indrivning av fordringar effektivt och ekonomiskt kan man inte utelämna något av de arbetsskeden som nu är externaliserade. Dessa stadier av indrivningen borde åtminstone på ett tillfredsställande sätt utföras som stadens eget arbete, om man skulle besluta att avsluta samarbetet med inkassobyran.

De datasystem som inkassobyråerna skapat under ett långvarigt utvecklingsarbete för att tekniskt ordna indrivningen minskar märkbart det manuella arbetet och risken för mänskliga misstag i processen. Det skulle vara mycket utmanande att kostnadseffektivt klara av indrivningen utan motsvarande system med hänsyn till stadens stora fordringsbelopp. Det krävs mycket omfattande investeringar i datasystem och personal för att själv sköta om indrivningen.

Inkassobyråerna har resurser och medel för att genomföra indrivning på flera plan, såsom per e-post, telefon och online. Inkassobyråer har kundservice på kvällar och veckoslut.

30.05.2018

Ärende/7

Förutom att inkassobyråerna har tillgång till mångsidiga verktyg för frivillig indrivning, utnyttjar inkassobyråerna också övrig information om gäldenärernas betalningsförmåga och situation som de får från sina övriga kunder. Denna möjlighet finns inte då man själv sköter indrivningen.

Detta innebär att indrivningen till allt större delar borde stödja sig på rättsliga metoder. Detta skulle i synnerhet innebära en ökad utsökningsindrivning i övervakningen av offentligt rättsliga fordringar. En ökad utsökningsindrivning leder till ökade totalkostnader för staden och gäldenären i form av utsökningsavgifter för att betala skulden. Detta resulterar troligen även i att antalet misslyckade indrivningsförsök ökar, vilket leder till kostnader för staden. En resultatlös utsökningsindrivning leder till att gäldenären får en anmärkning om betalningsstörning.

I stadens nuvarande ekonomistyrningssystem (Laske) ingår inte egenskaper för skötsel av sådana indrivningsuppgifter som nu sköts av inkassobyrån. Att själv ta hand om indrivningen kräver således att man skaffar ett nytt datasystem.

Det är skäl att påpeka att indrivning av fordringar är en bransch som regleras i lag och kräver bl.a. specialkunskaper i indrivningsrätt av personalen, samt att dessa kunskaper kontinuerligt upprätthålls. Den som sköter om indrivning ska se till att de personer som utför indrivningen har tillräcklig utbildning med hänsyn till branschen. Om staden skötte indrivningen själv helt och hållet skulle detta, även i en begränsad utsträckning, kräva en betydande personalökning, utbildning av den befintliga personalen, utöver nya datasystem. Med nuvarande personalmängd och datasystem är det inte möjligt att sköta den indrivning som inkassobyrån handhar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sami Rantanen, projektchef, telefon: 310 25235
sami.rantanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

30.05.2018

Ärende/7

Kaupunginhallitus 14.05.2018 § 331

HEL 2017-010605 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsittelyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään keinoja, joilla voidaan ehkäistä vähävaraisten henkilöiden sosiaali- ja terveyshuollon asiakasmaksuista johtuvia maksuvaikeuksia ja vähentää asiakasmaksujen perintää esimerkiksi alentamalla maksuja tai jättämällä perimättä niitä pienituloisilta ihmisiltä, joilla on riski maksuhäiriömerkinnälle. Selvitys saatetaan kaupunginhallituksen tietoon.

Käsittely

14.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Ehdotusosaan loppuun lisätään seuraava kappale:

"Samalla kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään keinoja, joilla voidaan ehkäistä vähävaraisten henkilöiden sosiaali- ja terveyshuollon asiakasmaksuista johtuvia maksuvaikeuksia ja vähentää asiakasmaksujen perintää esimerkiksi alentamalla maksuja tai jättämällä perimättä niitä pienituloisilta ihmisiltä, joilla on riski maksuhäiriömerkinnälle. Selvitys saatetaan kaupunginhallituksen tietoon."

Kannattaja: Nasima Razmyar

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Maria Ohisalo, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Thomas Wallgren, Reetta Vanhainen, Sanna Vesikansa

30.05.2018

Ärende/7

Kaupunginhallitus hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 6 - 9.

07.05.2018 Pöydälle

23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sami Rantanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 25235
sami.rantanen(a)hel.fi